

Schisme trecute, schisme prezente

Schisma este definită ca fiind „separarea formală a unui grup de credincioși de comunitatea religioasă căreia îi aparține; sciziune”. Biserica cea sfântă a lui Hristos s-a confruntat în numeroase rânduri cu acest fenomen. Cea mai mare și mai dureroasă schismă s-a produs în anul 1054, când apusenii, contaminați de erezia numită Filioque, dar și de alte rătăciri și abateri de la Dreapta Credință, s-au separat de Biserică. La 16 iulie a acelui an, trufașul cardinal Humbert, venit de la Roma, a intrat în biserica Sfânta Sofia din Constantinopol și a depus actul de anatemizare și excomunicare a Răsăritului Ortodox, apoi a părăsit în grabă orașul. La 24 iulie, Patriarhul ecumenic Mihail Celularie a întrunit un Sinod în biserica Sfânta Sofia și a rostit anatema asupra cardinalului Humbert și a întregului Apus. Prin cele două acte, s-a produs ruptura între Biserica lui Hristos și apusenii eretici, numită marea schismă, care durează până în zilele noastre. Analizând acest eveniment dureros, putem formula învățămintele de rigoare:

1. Erezia precede schisma. De prin anul 589, papistașii au introdus în Simbolul de Credință niceo-constantinopolitan adaosul eretic Filioque, afirmând că Duhul Sfânt purcede și de la Fiul, contrar învățaturii dată nouă de Însuși Mântuitorul Hristos (Ioan 15, 26). Între momentul introducerii ecestei erezii în Crez și marea schismă din 1054, s-au scurs 465 de ani. Nerenunțând la erezie în niciun chip, apusenii au făcut schisma inevitabilă.

2. Odată separați de Biserica lui Hristos, papistașii au încetat să mai fie Biserică, deoarece există o incompatibilitate de neînlăturat între Biserică de o parte, erezie și schismă de cealaltă parte.

3. În pofida acestei grele pierderi, Sfânta Biserică și-a continuat existența și opera de propovăduire a Evangheliei lui Hristos la toate neamurile. **„Despărțirea n-a atins unitatea Bisericii, pentru că această unitate nu se poate destrăma niciodată, oricare ar fi numărul și calitatea ereticilor care se smulg de la sânul Bisericii. Ereziile și schismele, oricât de multe și de mari, nu pot împărți Biserica, pentru că ea stă strâns unită cu Capul ei, care este Iisus Hristos. Unitatea Bisericii este mai presus de fire și ea nu poate fi zdruncinată de nimeni”** (Învățătura de Credință Creștină Ortodoxă, București, 1952, p. 165).

4. Ereticii schismatici apuseni și-au continuat existența istorică având pretenția absurdă că ei ar fi Biserica, avându-l cap pe papa, nu pe Hristos. De-a lungul timpului ereziile lor s-au înmulțit, zădărnicipând mântuirea tuturor celor ce stau sub ascultarea necondiționată a papilor. Zadarnic și nejustificat au ridicat anatemele patriarhul Atenagora și papa Paul al VI-lea în 1965, schisma persistă și nu există altă cale de unire decât revenirea ereticilor schismatici de toate felurile la Dreapta Credință.

5. Anatema rostită cu dreptate de Sinod în 1054, deși dureroasă, și-a arătat roadele prin aceea că boala ereziei a fost îndepărtată din trupul tainic al Bisericii.

6. Anatema nedreaptă pronunțată de cardinalul Humbert s-a întors împotriva lor, căci până astăzi Apusul petrece în rătăcire.

7. Schisma naște schismă. Comunitatea eretică papistașă a fost sfâșiată de numeroase sciziuni, provocate în cea, mai mare parte, de reformatori. Din comunitățile protestante rezultate din reformă s-au desprins numeroase grupuri, sectele de azi, care nici ele nu încetează a se diviza.

8. Creștinismul autentic se află exclusiv între hotarele Bisericii Ortodoxe. Impropiu se spune că sectele și denominațiunile celelalte sunt creștine. În fapt, sunt necreștine și anticreștine. Faptul că adepții lor cred în Iisus Hristos, nu este determinant în a se defini creștini. **Determinant este a crede drept.** Dreapta Credință în Mântuitorul lumii, trăită în Ortodoxie, deschide omenirii calea spre Împărăția lui Dumnezeu.

Concluzii

Cele relatate mai sus ne sunt necesare pentru a desluși și a înțelege vremurile grele pe care le străbate Biserica lui Hristos. Mă refer aici la introducerea ereziilor ecumeniste în Biserică prin sinodul tâlhăresc din Creta, urmată de schisma ce se prefigurează după actul nesăbuit al pseudo-patriarhului Bartolomeu de a acorda autocefalia unor facțiuni schismatice din Ucraina. De va fi voia lui Dumnezeu, voi scrie și despre acestea.